

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 36C/16/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4121204987
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Moravčíková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2021:4121204987.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra, sudkyňou JUDr. Katarínou Moravčíkovou, v spore žalobcu: D. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXX/XX, T., proti žalovanému: I. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XXXX/XX, W. E., zastúpený JUDr. Peter Matejov, advokát, Hollého 12, Nitra, o zaplatenie 7 428 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu zamietá.

II. Žalovanému súd priznáva nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi vo výške 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobou zo dňa 20.04.2021 sa žalobca domáhal, aby mu žalovaný zaplatil sumu 7 428 eur ako náhradu škody. Uviedol, že uznesením Okresného súdu Nitra zo dňa 29.06.2020, č. k. 10C/22/2019-324, bolo rozhodnuté o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva nehnuteľností, evidovaných na LV č. XXX pre kat. úz. H. B.. V tejto nehnuteľnosti žalobca sám a na vlastné náklady pre zlepšenie podmienok matky v roku 2010 zrealizoval výstavbu kúpeľne a kanalizácie, prívod vody a plynu do kúpeľne a kuchyne, z vlastných prostriedkov zakúpil a osobne nainštaloval kuchynskú linku s drezom. Kúpil plynové spotrebiče a zabezpečil a zaplatil špecialistu na ich odbornú inštaláciu. Žalovaný sa na rekonštrukcii vôbec nepodieľal, na čo poukázal aj v konaní sp. zn. 10C/22/2019 a bol odkázaný na samostatné konanie o náhrade škody z dôvodu bezdôvodného obohatenia. Škodu vyčíslil na sumu 7 428 eur, o čom predložil písomnú dokumentáciu, faktúry, bločky a od roku 2001 si viedol pravidelný denník so všetkými činnosťami, udalosťami a skutočnosťami z jeho života a jeho rodiny.

2. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe cestou právneho zástupcu považoval tvrdenia žalobcu za zavádzajúce a nezodpovedajúce skutočnosti. Zo žaloby je zrejmé, že nie je naplnený ani jeden z obligatórných predpokladov vzniku zodpovednosti žalovaného voči žalobcovi; žalobca nepreukázal porušenie právnej povinnosti, spôsobenie škody, ktorá by mala odôvodňovať nárok žalobcu na náhradu škody. V prípade nehnuteľnosti sa jednalo o rodinný dom s pozemkom, ktorý patril rodičom strán sporu. V roku 2001 sa stal žalovaný väčšinovým spoluvlastníkom s podielom 10/14, a to darovaním od matky Barbory P. vo veľkosti 8/14, sestier E. M. a L. P., v podieloch 1/14. V roku 2010 bola nehnuteľnosť v podielovom spoluvlastníctve žalovaného (podiel 12/14), žalobcu (podiel 1/14) a P. P. (podiel 1/14). Po smrti matky T. dňa 25.11.2017 sa snažil žalovaný o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva dohodou. Keďže k dohode nedošlo, bolo vedené súdne konanie pod sp. zn. 10C/22/2019, v rámci ktorého bol uzatvorený medzi stranami sporu zmluvný mier. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 13.07.2020. Spôsobom uvedeným žalobcom nemohlo dôjsť k vzniku škody na strane žalobcu konaním žalovaného ako spoluvlastníka. Okrem toho žalobca ani nezohľadnil povinnosť všetkých spoluvlastníkov podieľať sa na prípadných opravách a úpravách domu. Už v rámci súdneho vyporiadania podielového spoluvlastníctva bola určená náhrada aj za položky uvádzané žalobcom, a to prípojka kanalizačná, vodovodná, plynová, a to

odborným posudkom, predloženým stranami sporu. Išlo by tu o duplicitu vyplatenia náhrady žalobcovi. Okrem toho listiny predložené žalobcom nemajú žiadnu relevanciu a výpovednú hodnotu, nepreukazujú, kto čo zaplatil, kde boli uvádzané položky použité a pod. Samotná kalkulácia nemá žiadnu dôkaznú relevanciu pre tento spor. Žalovaný uviedol, že aj on zabezpečoval starostlivosť o nehnuteľnosti so svojou rodinou a to na vlastné náklady, tak na bežnú údržbu, opravy a činnosti smerujúce k zhodnoteniu nehnuteľností (vybudovanie stavieb, prípojok, oprava strechy). Pokiaľ ide o financovanie kúpeľne, náklady podľa žalovaného hradila matka. Tiež hradila aj použitú kuchynskú linku, spotrebiče. Nie je pravda, že by sa žalovaný nepodieľal na rekonštrukcii nehnuteľnosti. Okrem toho vzniesol žalovaný námietku premlčania, pretože žalobca si uplatňuje nárok za náklady z roku 2010. Na základe toho navrhol žalobu zamietnuť.

3. Žalobca v rámci repliky trval na tom, že práce vykonal a hradil osobne. Práce vykonal v čase, keď bol spoluvlastník, kde mal určité povinnosti voči nehnuteľnosti. K premlčaniu nemohlo dôjsť, pretože vysporiadanie nehnuteľnosti bolo až v roku 2020. Vodovodnú prípojku realizoval p. Vyskoč, plynofikáciu v obci vykonal obec vrátane prípojky a bedne na hodiny, tak asi 2 m. Potvrdenie od matky považoval za falošné.

4. Žalovaný sa v duplike ohradil proti tvrdeniam žalobcu o údajnom sfaľovaní listinných dôkazov, pretože žalobca si je vedomý toho, že listiny sú pravé, pravdivé na rozdiel od jeho tvrdení. Žalobca nevie preukázať dôvodnosť svojej žaloby a preto úmyselne obviňuje žalovaného z protiprávneho konania. I keď žalobca tvrdí, ako všetky práce sám vykonal a aj ich uhradil, súdu nepredložil žiadny dôkaz, ktorým by toto prehlásenie preukázal. Žalobca podstatné pochybnosti a nezrovnalosti počas konania neodstránil. Podľa žalovaného si žalobca nesprávne určuje začiatok plynutia premlčacej doby až od momentu zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva. V tomto prípade za okamih začatia plynutia premlčacej doby treba považovať už moment vynaloženia nákladov. Podľa samotných vyjadrení žalobcu, práce žalobca vykonal v roku 2010, tj. jeho nárok je premlčaný. Zotrval na tom, že ak by súd považoval nárok žalobcu za dôvodný, je premlčaný.

5. Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktorom žalobca trval na podanej žalobe. Uviedol, že v r. 2020 podal žalovaný žalobu o vyporiadanie podielového spoluvlastníctva. Bol prekvapený, pretože predtým hovorili o tom, že mu dá kus záhrady a zvyšok si nechá. Prišiel mu aj list od pani H., kde ho chcel vyplatiť sumou 3500 eur, ale nesúhlasil. V tom konaní o zrušení podielového spoluvlastníctva uvádzal, čo urobil na nehnuteľnostiach, ale súd to neriešil. Všetko hradil zo svojho a budoval to pre pohodlie matky. Nemala kúrenie, ani vodu v dome. Myslel si, že má nárok na to, aby ho brat vyplatil z toho čo do domu investoval. Nemôže predsa na tom strácať. Ohľadne premlčania uviedol toľko, že § 107 Občianskeho zákonníka hovorí iné ako žalovaný. Bol spoluvlastníkom až do r. 2020. V r. 2010 sa rozhodol, že máme vybudovať kúpeľňu a WC. Býval blízko nej a spolu s manželkou sa o ňu starali. Nemohol sa pozerať na to, ako žije. Tak jej navrhol, že namiesto letnej kuchynky vybudujú kúpeľňu a WC. Celé to spravil a brat nepohol ani prstom. Keď sa robila kanalizácia tiež nepomohol, len prišiel posledný deň na chvíľu. Mal za to, že je v práve a uplatnený nárok mu prináleží. Nie je právnik, ale nerozumel tomu, prečo by mal byť nárok premlčaný. Mama tam už nemala žiadny majetok, všetko vybudoval pre jej pohodlie, pretože predtým chodila pre vodu do studne, na suchý záchod von a kúrila kachľami na pevné palivo. Starali sa o ňu a chodili tam sekať triesky. Brat nerobil ani garáž, ani dreváreň ani pivnicu. Studňa bola vybudovaná ešte pred jeho narodením. Kanalizačnú prípojku robil s pánom C., plynovú prípojku (má 2 m) robila obec a vodovodnú robil pán Vyskoč. Vodovodnú šachtu kopal jeho syn a zaťko. Pri oprave strechy sa brat len díval ako sa pracuje. Prehlásenia, ktoré predložil žalovaný sú podľa neho sfaľované. Mama sa nikdy tak nepodpisovala. Je zaujímavé, že už v r. 2003 zaplatil žalovaný za technickú dokumentáciu kanalizačnej prípojky, ktorá bola potvrdená obcou až v r. 2010. Znalecký posudok č. 95/2019 predložil do konania sp. zn. 10C/22/2019 žalobca. Žalovaný predložil iný posudok, kde bola cena oveľa nižšia. Súhlasil s tým, že bol vyplatený z položiek, ktoré sú súčasťou posudku vo výške 1/14-ina. Chcel ale viac, pretože do toho investoval vyššiu sumu. Nemohol sa na to dívať ako býva matka, preto sa so ženou rozhodli, že vybudujú kúpeľňu a WC. Jeho brat vedel o tom, že ide robiť tieto úpravy. Predsa on musel súhlasiť, keďže bol podielový spoluvlastník a všetky veci aj prípojky sa riešili cez obec. Nepýtal si od neho peniaze, nezáležalo mu na tých peniazoch. Mama k žalobcovi chodila ako na bežiacom páse. Spoluvlastníčkou v r. 2010 bola aj P. A., ale ani od nej si žiadne peniaze nepýtal. Všetci vedeli a súhlasili s tým, že sa zmeny urobia. Sestra z Čiech sa tiež veľmi potešila, pretože konečne sa mohla umyť priamo v kúpeľni svojej mamy. Mama nebola podielovou spoluvlastníčkou ale mala zriadené vecné bremeno ako doživotné užívanie. Kalkulácia finančných prostriedkov pozostávala z položiek materiál

3068 eur (spočítal všetky bločky), práce 2800 eur (vyčíslil ju podľa kalendára a počtu hodín, nevedel koľko si dal za 1 hodinu), auto 954 eur (nakupoval veci), ostatné 1136 eur (veci, ktoré mal k dispozícii ako sadrokartón, kábel, si zarátal do tejto sumy). Vyšla mu suma 7958 eur a od tej odrátal 530 eur ako 1/14-inu. V samotnej žalobe uviedol, že žiada zaplatiť sumu 7428 eur, pričom vo výroku rozsudku opomenul uviesť túto sumu, preto doplnil svoj návrh tak, že žalovaný mu má zaplatiť sumu 7428 eur.

6. Právny zástupca žalovaného zotrval na predchádzajúcich vyjadreniach. Vzniesol námietku premlčania s tým, že žalobca jednoznačne uviedol, že práce boli robené do roku 2010, tj. ubehlo už 10 rokov od ich vykonania. Jeho nárok považoval za nepreukázaný, ale v prípade, ak by aj predložil doklady, vzniesol námietku premlčania, preto žalobu navrhol zamietnuť. Čo sa týka kalkulácie ani jedna z položiek nie je preukázaná hodnoverným dôkazom. V prvom rade rozporoval položku auto ako náklady na benzín, pretože akékoľvek vyčíslenie nemá právnu relevanciu. Prehľad predložený žalobcom neobsahuje dátum uskutočnenia cesty, účel cesty, ide o nehodnovernú listinu. V položke práca si vyúčtoval žalobca práce vykonané jeho osobou, pričom tieto práce sa ani v prípade podielového spoluvlastníctva ako aj bezpodielového spoluvlastníctva manželov neoceňujú. Namietal vyčíslenie tejto položky, ktorou si žalobca sám určil hodinovú sadzbu, pričom nie je známe, či má oprávnenie na odmenu za prácu a ak áno, v akej sume. Čo sa týka materiálu, spočítal položky podľa blokov, ktoré boli čitateľné a vyšla mu suma 413,35 eur. Rozdiel predstavuje celkovo sumu 2600 eur, ale poukázal na to, čo už uviedol viackrát, že nejde o dostatočný dôkaz, z ktorého by bolo zrejmé, že vynaložil tento materiál na nehnuteľnosť. Zo strany žalobcu neexistuje dôkaz ako preukázať nim uplatnený nárok, keďže ide aj o nečitateľné bloky, ktoré nemajú žiadnu výpovednú hodnotu. Položka ostatné je taktiež nepreukázaná, nie je preukázané, aký materiál použil na aký účel. Ide o neurčité vyjadrenia a takisto nie je zrejmé, či ich použil na nehnuteľnosť v r. 2010. Ak si od celkovej položky odpočítal iba svoj podiel, opomenul odpočítať podiel ďalšej spoluvlastníčky v r. 2010 p. A.. Podľa jeho názoru ak by aj pripustil, že by mal nárok na zaplatenie nejakej sumy, čo inak rozporoval, mal by byť odrátaný minimálne ďalší podiel 1/14-ina. Náklady, ktoré boli premietnuté do konania o vyporiadanie podielového spoluvlastníctva sú súčasťou znaleckého posudku č. 95/2019, ktorý obsahuje položky, ktoré sú predmetom aj tohto sporu. Vzhľadom na to, že žalobcovi bol vyplatený vyrovnací podiel, z jeho strany ide o duplicitné uplatnenie nároku. Skutočnosť, že mu bol uhradený podiel za položky uplatnené v tomto konaní, potvrdil žalobca aj vo svojom vyjadrení. Dôvodom tohto sporu sú čisto rodinné záležitosti, nemajú základ v uplatňovanom nároku. Žalobca sám uviedol, že náklady, ktoré vynaložil na nehnuteľnosť, nežiadal zaplatiť od brata ani p. A., robil to pre mamu. Účelom tohto sporu je snaha žalobcu znepriemňovať život bratovi. Ide o zbytočný spor, pretože všetko bolo doriešené v rámci konania o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva. Žalovaný akceptoval posudok predložený žalobcom a medzi stranami sporu bola uzatvorená dohoda. Išlo o jednoznačný prejav oboch strán sporu, ktorý sa zhodli aj na výške odplaty za spoluvlastnícky podiel. Ďalšie vedenie konania považoval za nehospodárne a to aj pre dôkaznú núdzu žalobcu. V tomto spore sa rieši, čo údajne mal financovať na nehnuteľnosť žalobca. Vo vyjadreniach sa súdu snažili ukázať ucelený obraz o veci, z ktorého je zrejmé, že aj žalovaný sa podieľal nákladmi na nehnuteľnostiach. Všetko sa robilo pre mamu, ktorá v dome žila a bolo to urobené pre ňu.

7. Žalovaný vo svojej výpovedi povedal, že všetko, čo uviedol žalobca, je lož, pretože všetky náklady na dom hradil on s mamou. Za majstrami chodil on a vybavoval rôzne veci. Bol prekvapený, keď sa začala prerábať letná kuchyňa, ale mama mu povedala, že Jožko ide robiť kúpeľňu, tak nakoniec súhlasil. Nemal čo iné spraviť. Za vynesenie nábytku z letnej kuchyne mama zaplatila žalobcovi 5 eur a aj si ich vzal. Plynovú prípojku robil p. Vyskoč a to čo predložil do spisu, bola predpríprava k projektovej dokumentácii, ktorá sa vyhotovovala skôr. Vodu realizovali ZsVaK Nitra, OZ Moravce a pri elektrike p. P. odpojil len jeden kábel. Nič iné nevykonali. Keď sa realizovala oprava strechy, bolo to práve naopak ako uviedol žalobca. On robil a žalobca išiel po ulici a posmieval sa, že chodia po streche ako opice. Práve on mamu psychicky a fyzicky týral a ak mu niečo povedala, on jej len povedal, že komu si dala majetok, nech ti ten robí. Žalovaný a manželka sa starali o matku a predtým ešte aj o otca. Na dome staval aj nové chlievy a to z vlastných prostriedkov. Garáž postavil ešte za slobodna. Prípojky robil on. V tom čase prerábal dom aj žalobca, ktorý ho dostal od mamy. Bloky, ktoré predložil, sa podľa žalovaného týkajú práve výdavkov na dom žalobcu. Vedel, že bol žalobca na obci a žiadal vydať potvrdenie, že na nehnuteľnosti, ktorú mali v spoluvlastníctve, financuje všetko on sám. Čo sa týka káblov a elektriky, veľa materiálu mal ich otec ešte na povaly a práve žalobca z neho použil aj na svoj dom. Osobne viackrát maľoval dom zvnútra. O mamu sa staral, chodil s ňou k lekárovi a starala sa aj jeho žena. Žalobca bol ten, čo stále niečo len bral z domu. Sám žalovaný robil plot, opravil studňu, neprišiel mu žalobca pomôcť nikdy. Raz doniesol starú kuchynskú linku, mama aj plakala, že načo jej to bude a žalovaný jej povedal, že si zvykne. Ešte aj za

ňu zaplatila. V kuchyni síce kúrila na sporáku, ale v izbách mala plynové gamatky. Potvrdenia od matky nie sú falšované. Žalobca svoju matku nepozval ani na oslavu 70-tich narodenín a v rámci súdneho konania sa o nej vyjadril tak, že ju neznáša. Pri kúpeľni vyniesol nábytok letnej kuchyne. Všetku prácu realizovali iní ľudia. Všetko financovala výlučne mama, ako aj materiál tak aj prácu. Peniaze žalobca od žalovaného za tú kúpeľňu nikdy nepýtal. Žalovaný tiež od neho nikdy peniaze nepýtal za to, čo urobil na nehnuteľnosti. Viac menej vždy všetko financovala mama a keď žalobcovi aj povedala, aby prišiel pomôcť, nikdy neprišiel. Prehlásenia matkou boli spísané z dôvodu, aby sa vedelo čo dostal žalobca. Nakoniec matka a sestry prepísali svoj podiel na žalovaného, lebo sa o rodičov staral. Dozvedeli sa, že žalobca si prepísal na seba 2 ha pôdy, keď matku zobral na matriku do Neveríc, kde podpísala kúpnu zmluvu. Prehlásenia napísala matka vlastnou rukou. Financie spravovala matke žena žalobcu, ktorá mala od nej splnomocnenie. Obvodného lekára mala v Beladiciach a chodil s ňou k p. R., D., P.. Nevedel, kto vybavoval prepis domu, asi to bola mama so žalobcom.

8. Žalobca ďalej uviedol, že podpis na prehlásení nie je matkin. Nikdy nepovedal, že matku nenávidí. Staral sa o ňu on a jeho manželka. Na pojednávaní ale prehlásil, že on nikdy na hrob matky nepôjde, nezapáli jej ani sviečku a ani sa za ňu nepomodlí. On ju nikdy netýral. Všetko čo povedal žalovaný, je klamstvo. Nechcel viac naťahovať už tento spor a riešiť ich rodinné problémy. Celé to robil on a nechápe, prečo by mal platiť ešte za to, čo urobil. Nemal už slov a zopakoval len to, že žalovaný klame. Viac k veci už nemal čo povedať.

9. Právny zástupca žalovaného navrhol žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. I keď je žalobca právnický laik, nezbavuje ho to povinnosti preukázať to, čo tvrdí a žiada. V prípade, ak by aj nejaký nárok preukázal, čo sa mu inak podľa neho nepodarilo, bol by premlčaný, pretože z vykonaného dokazovania vyplýva, že všetky práce realizoval do roku 2010. Ostatné skutkové tvrdenia sa týkali vzájomných rodinných vzťahov a s touto vecou priamo nesúviseli. Žalovaný si uplatnil nárok na náhradu trov konania.

10. Súd posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán sporu, vykonal dokazovanie listinami, ktoré strany sporu predložili, a to najmä dokladmi o zakúpení materiálu, rozpisom vykonanej práce, kalkuláciou materiálu, faktúrami, projektom pre prípojky, prehláseniami, výsluchom strán sporu, pripojeným spisom sp. zn. 10C/22/2019 (z neho posudok č. 95/2019, zápisnica z pojednávania a uznesenie), vyjadreniami strán sporu, a zistil tento skutkový a právny stav:

11. Strany sporu boli podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností, nachádzajúcimi sa v kat. úz. H. B., zapísanými na LV č. XXX ako parc. reg. C č. XXX/X záhrada o výmere 1 363 m², parc. č. XXX/X zastavaná plocha a nádvorie o výmere 528 m² a rodinný dom so súp. č. XXX, postavený na parc. č. XXX/X, a to žalobca v podiele 1/14 a žalovaný v podiele 13/14. Uznesením Okresného súdu Nitra zo dňa 29.06.2020, č. k. 10C/22/2019-324, bol schválený súdny zmluvný, ktorým bolo podielové spoluvlastníctvo k nehnuteľnostiach zrušené a vyporiadané tak, že do výlučného vlastníctva žalobcu pripadla nehnuteľnosť - parc. reg. C č. XXX/X záhrada o výmere 97 m², ktorá vznikla podľa geometrického plánu č. 105056/2020 (GP). Žalovaný nadobudol do vlastníctva nehnuteľnosti - parc. reg. C č. XXX/X zastavaná plocha a nádvorie o výmere 528 m² a rodinný dom so súp. č. 585, postavený na parc. č. XXX/X a novovzniknutá parc. č. XXX/X záhrada o výmere 1 266 m², a to podľa GP. Titulom vyporiadania žalovaný zaplatil žalobcovi náhradu vo výške 4 006,56 eur.

12. Predmetom odborného posudku č 95/2019, vyhotoveného Ing. Dobiašom dňa 09.10.2019 bolo ohodnotenie stavby rodinného domu (položky 1 až 45) vrátane prípojok do domu (plynová, kanalizačná, vodovodná, elektrická), vybavenie kuchyne, kúpeľne, studne, garáže, drevárne, ostatných vecí. Všeobecná hodnota bola stanovená na sumu 124 000 eur.

13. V rámci konania sp. zn. 10C/22/2019, žalovaný tvrdil, že tak ako žalobca, aj on do nehnuteľnosti investoval, a tieto boli vykonané za života ich matky.

14. Žalobca vyúčtoval materiál na sumu 3 068 eur, prácu na 2 800 eur, auto na 954 eur, ostatné na sumu 1 136 eur. Spolu mu vyšla suma 7 958 eur, od nej odpočítal 530 eur (1/14) a žiadal zaplatiť sumu 7 428 eur. Z dokladov, predložených žalobcom je zrejmé, že bol v roku 2010, resp. 2011, zakúpený nejaký materiál, batéria, ohrievač vody. Z rozpisu žalobcu mal žalobca od 05.06.2010 do 17.05.2011 zrealizovať práce na nehnuteľnosti, keď rozpísal dni a druh práce, ktoré v priebehu dní vykonával.

15. Žalovaný v priebehu konania predložil faktúru o montáži plynoinštalácie z r. 1997, doklady z r. 2003, 2009, projekt kanalizačnej, vodovodnej prípojky z roku 2003.

16. Z vyjadrenia, spísaného podľa žalovaného matkou strán sporu, je zrejmé, že matka mala dať žalobcovi nejaké veci (vysávač, varič, sedačka, na práčku, pílu, peniaze na kúpeľňu a pod.). T. P. dňa 15.02.2012 vyhlásila pri plnom svedomí, že platila všetky výdavky na kúpeľku a zariadenie v dome na ulici fintianskej č.d. 585, ona.

17. Z potvrdenia Obce Beladice zo dňa 16.01.2020, ktoré bolo predložené na pojednávaní, vyplynulo, že plynofikáciu vrátane prípojok a skriniek na plynofikačné hodiny realizovala obec v rokoch 1996/1997. Vo vyhlásení p. Vicianová ako zdravotná sestra v stredisku Beladice potvrdila dňa 09.01.2020, že p. T. P. sprevádzala p. T. P. pri návšteve zdravotného strediska. Osobne jej chodila predpisovať a vyberať lieky.

18. Podľa § 136 ods. 1 Občianskeho zákonníka, vec môže byť v spoluvlastníctve viacerých vlastníkov.

19. Podľa § 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podiel vyjadruje mieru, akou sa spoluvlastníci podieľajú na právach a povinnostiach vyplývajúcich zo spoluvlastníctva k spoločnej veci.

20. Podľa § 139 ods. 1 Občianskeho zákonníka, z právnych úkonov týkajúcich sa spoločnej veci sú oprávnení a povinní všetci spoluvlastníci spoločne a nerozdielne.

21. Podľa § 139 ods. 2 Občianskeho zákonníka, o hospodárení so spoločnou vecou rozhodujú spoluvlastníci väčšinou počítanou podľa veľkosti podielov. Pri rovnosti hlasov, alebo ak sa väčšina alebo dohoda nedosiahne, rozhodne na návrh ktoréhokoľvek spoluvlastníka súd.

22. Podľa § 139 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak ide o dôležitú zmenu spoločnej veci, môžu prehlasovaní spoluvlastníci žiadať, aby o zmene rozhodol súd.

23. Podľa § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak nedôjde k dohode, zruší spoluvlastníctvo a vykoná vyporiadanie na návrh niektorého spoluvlastníka súd. Prihliadne pritom na veľkosť podielov a na účelné využitie veci. Ak nie je rozdelenie veci dobre možné, prikáže súd vec za primeranú náhradu jednému alebo viacerým spoluvlastníkom; prihliadne pritom na to, aby sa vec mohla účelne využiť a na násilné správanie podielového spoluvlastníka voči ostatným spoluvlastníkom. Ak vec žiadny zo spoluvlastníkov nechce, súd nariadi jej predaj a výťažok rozdelí podľa podielov.

24. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20191201>>). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

25. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

26. Podľa § 511 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dlžník v rozsahu uplatneného nároku dlh sám splnil, je oprávnený požadovať náhradu od ostatných podľa ich podielov. Pokiaľ nemôže niektorý z dlžníkov svoj podiel splniť, rozvrhne sa tento podiel rovnakým dielom na všetkých ostatných.

27. Medzi stranami nebolo sporné, že boli podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností, evidovaných pôvodne na LV č. XXX pre kat. úz. H. B. ako aj to, že podielové spoluvlastníctvo strán sporu bolo zrušené a vyporiadané súdnym zmlerom v konaní, vedenom pod sp. zn. 10C/22/2019. Spornými zostali tvrdenia žalobcu o jeho nároku na náhradu škody, nevykonanie širšieho vyporiadania podielového spoluvlastníctva, preukázanie investovania do nehnuteľnosti ako aj otázka premlčania.

28. Súd sa musel vyporiadať v rámci zásady

iura novit curia (súd pozná právo), o aký nárok v tomto spore ide. Vzhľadom na to, že žalobca už počas pôvodného konania o vyporiadanie podielového spoluvlastníctva poukazoval na to, že žiada nahradiť investície, vložené do nehnuteľnosti v roku 2010 (prerábka kúpeľne, prípojky, zariadenie do kuchyne a pod.), súd posúdil jeho nárok ako návrh na vyporiadanie podielového spoluvlastníctva v širšom zmysle slova. V tomto prípade nejde o nárok titulom náhrady škody, pretože nie sú splnené predpoklady, ktoré pre uplatnenie takého druhu nároku stanovuje § 420 Občianskeho zákonníka a ani iný nárok. 29. Pri vyporiadaní v širšom zmysle je treba z hľadiska povahy nárokov a ich premlčania rozlišovať medzi nákladmi na nutnú opravu a údržbu vecí a nákladmi na opravu a údržbu vecí, ktoré neboli nevyhnutné, medzi nákladmi v bežnej záležitosti a v ostatných záležitostiach (§ 139 Občianskeho zákonníka), medzi nákladmi, s ktorými spoluvlastníci vyslovili súhlas alebo ktoré boli niektorým spoluvlastníkom vynaložené bez tohto súhlasu. Treba tiež zisťovať, či za trvania podielového spoluvlastníctva došlo medzi spoluvlastníkmi k dohode o spôsobe úhrady týchto nákladov, pretože až vtedy je možné správne posúdiť aj prípadnú námietku premlčania (ktorú žalovaný aj vzniesol) voči takejto pohľadávke.

S prihliadnutím k tomu potom pôjde buď o majetkové právo investujúceho spoluvlastníka uplatňované voči druhému spoluvlastníkovi podľa § 511 ods. 3, § 137 ods. 1 a § 139 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka, ktoré sa premlčí v trojročnej premlčacej dobe podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pre ktorej počiatok je rozhodujúca doba vynaloženia nákladov na opravu a údržbu, alebo o právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré môže uplatňovať investujúci spoluvlastník už za trvania spoluvlastníckeho vzťahu, ktoré sa premlčí v dobe podľa § 107 Občianskeho zákonníka v súvislosti s vynaložením nákladov na opravu alebo údržbu, alebo o právo na vydanie neoprávneného majetkového prospechu vo výške zhodnotenia podielu druhého spoluvlastníka v súvislosti so zánikom podielového spoluvlastníctva, ktoré sa premlčí v dvojročnej premlčacej dobe podľa § 107 Občianskeho zákonníka od zániku tohto spoluvlastníctva (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 27. februára 2012, sp. zn. 4 M Cdo 12/2011). 30. <https://sk.wikipedia.org/wiki/lura_novit_curia> Žalobca si v rámci žaloby uplatnil svoj nárok na investície do nehnuteľností za roky 2010 a 2011 v rámci vyporiadania v širšom zmysle. Súd posúdil uplatnený nárok žalobcu ako majetkové právo investujúceho spoluvlastníka, ktoré si uplatnil voči druhému spoluvlastníkovi podľa § 511 ods. 3, § 137 ods. 1 a § 139 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka. Smerodajný pre uvedené právne posúdenie nároku žalobcu bolo, že spoluvlastníci investovali do sporných nehnuteľností výlučne na základe dohody medzi nimi. Strany sporu súhlasne potvrdili, že do nehnuteľností priebežne investovali a o vykonaní prác zo strany žalobcu v roku 2010 mal žalovaný vedomosť, s ich vykonaním nakoniec tiež osobne súhlasil.

Z obsahu spisu vyplýva, že strany sporu investovali do nehnuteľností, či už z dôvodu ich údržby, opravy, prípadne zmeny, vždy výlučne na základe dohody, pričom nikto z nich nežiadal za vykonanie prác od druhého žiadnu náhradu ani peniaze. Samotný žalobca potvrdil, že od žalovaného si peniaze ani v roku 2010 nepýtal, nezáležalo mu na nich.

31. Pokiaľ ide o sumu, ktorú žalobca požadoval od žalovaného, súd dospel vykonaným dokazovaním k záveru, že žalobca nepreukázal dôvodnosť jej priznania súdom. Pri vyhodnocovaní výsledkov vykonaného dokazovania postupoval súd podľa § 191 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), keď dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, ako aj v súlade s princípom voľného hodnotenia dôkazov zakotveného v čl. 15 základných princípov CSP, keď žiaden dôkaz nemá predpísanú zákonnú silu, t. j. každý dôkaz má rovnocenné postavenie a potenciál presvedčivosti. Zákonnú silu (tzv. váhu) pripisuje jednotlivým dôkazom súd podľa pravidiel rozumnej a presvedčivej aplikácie princípu voľného hodnotenia dôkazov.

32. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností zaťažuje tú stranu sporu, ktorá z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o toho, ktorý tiež existenciu takýchto skutočností tvrdí. Žalobca uviedol, že vynaložil na nehnuteľnosť sumu 7 428 eur, pričom žalovaný toto tvrdenie od počiatku poprel a poukázal na to, že žalobca nepreukázal hodnoverne, že by práve ním uvádzané investície dal do nehnuteľnosti. Súd ku kalkulácii žalobcu uvádza, že do nej zahrnul okrem iného prácu, materiál, ostatné. Tieto položky podľa súdu ani nemôžu byť zahrnuté do prípadných investícií a taktiež tým, že boli popreté žalovaným, súd na ne ani neprihliadol. To isté platí aj o dokladoch, od ktorých si žalobca odvodzoval svoj nárok ako materiál. Zároveň tvrdenia žalobcu boli vyvrátené prehlásením matky strán sporu, ktorá vyhlásila, že na kúpeľňu a zariadenie platila všetky výdavky ona sama. Inak pri prepočte kalkulácie nákladov žalobcu súd zistil, že ani ten nie je správny, pretože 1/14 zo sumy 7 958 eur je 568, 43 eur (žalobca uviedol 530 eur), k úhrade teda nemohol ani žiadať 7 428 eur (7 958 eur - 568,43 eur ako 1/14 = 7 389,57 eur). Okrem toho neodpočítal ani podiel ostatných vtedajších podielových spoluvlastníkov.

33. Okrem už uvedeného nemôže súd opomenúť ani tú skutočnosť, že žalobcovi už bola zo strany žalovaného uhradená finančná náhrada za spoluvlastnícky podiel v sume 4 006,56 eur. Z vyjadrení strán sporu bolo preukázané, že pri určení tejto sumy vychádzali aj z odborného posudku č. 95/2019 (inak predloženého žalobcom). Práve tento zahrňoval aj ocenenie všetkých nehnuteľností vrátane zariadenia nehnuteľnosti, prípojok a ostatných vecí. Preto podľa súdu je zrejmé, že žalobcovi už bola poskytnutá náhrada za jeho spoluvlastnícky podiel, ktorý tak v roku 2010 ako aj v roku 2020 predstavoval 1/14. V prípade, ak by žiadal jeho opätovne vyplatenie, išlo by o duplicitné plnenie.

34. Napriek tomu, že súd nemal hodnoverne preukázanú žalobcom uplatnenú výšku investícií do nehnuteľnosti, musel by sa v prípade, ak by ju žalobca inak preukázal (čo sa nestalo), vypoariadať s námietkou premlčania, vznesenou žalovaným v priebehu konania. Ako už bolo vyššie uvedené, v tomto prípade je nesporné, že akékoľvek náklady do nehnuteľnosti, či už z dôvodu ich údržby, opravy, prípadne zmeny, boli vynaložené vždy výlučne na základe dohody, podľa ktorej každý spoluvlastník hradil výdavky sám, a to i napriek tomu, že v roku 2010 mali strany sporu rozdielne spoluvlastnícke podiely.

35. Keďže ostatní spoluvlastníci s nákladom vynaloženým na vec jedným alebo viacerými spoluvlastníkmi súhlasili (nie je rozhodujúce, či ide o náklady na nutnú úpravu alebo údržbu alebo iné náklady), išlo tu o dohodu o hospodárení so spoločnou vecou a investujúci spoluvlastník mal proti ostatným právo na úhradu vynaložených prostriedkov (§ 137 ods. 1 OZ) podľa podielov, keďže nebola medzi nimi iná dohoda.

36. Pri prípadnom posúdení nároku žalobcu ako majetkového práva investujúceho spoluvlastníka žalovaný by dôvodne uplatnil námietku premlčania, pričom súd počítal plynutie premlčacej doby na podklade ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka a dospel k záveru, že nárok na zaplatenie investícií vynaložených v roku 2010 a 2011 (viac ako 3 roky späťne od podania žaloby) by bol premlčaný. Investujúci vlastník sa môže domáhať náhrady skutočne vynaložených nákladov od ostatných spoluvlastníkov v sume zodpovedajúcej veľkosti ich podielov na spoločnej veci. Nárok na úhradu pomernej časti nákladov vynaložených na základe dohody spoluvlastníkov treba uplatniť v lehote troch rokov od ich zaplatenia.

37. Žalobca v priebehu konania navrhol vypočuť svedkov, a to T. P., J. P. a H. C. a žalovaný sestry strán sporu (E. M., L. P.) a manželku žalovaného. Súd zamietol tieto návrhy na doplnenie dokazovania a nevykonal ich. Dôvodom bola tá skutočnosť, že po vypočutí strán sporu mal súd za to, že prípadnými výsluchmi navrhnutých svedkov nedôjde k objasneniu skutkového stavu veci. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že každá z nich vykonala práce na nehnuteľnosti, ktoré si aj sama zaplatila. Výsluchmi rodinných príslušníkov strán sporu by sa skôr riešili rodinné vzťahy medzi stranami sporu, ich vzťah k nebohej matke ako aj to, kto sa ako staral o ich matku a pod. Ich výpovede by podľa názoru súdu nemali význam k uplatnenému nároku, ktorý aj keby bol preukázaný (čo nebol), by bol zamietnutý pre vznesenú námietku premlčania. Súd tak rozhodol aj z hľadiska hospodárnosti a rýchlosti konania.

38. Tým, že bola vznesená námietka premlčania žalovaným, súd by ju inak v prípade, ak by žalobca nárok preukázal, čo sa mu ale nepodarilo, vyhodnotil ako dôvodnú. Na základe už uvedeného súd žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol, pretože žalobca neunesol dôkazné bremeno, ako aj z dôvodu, že ak by ho aj uniesol a nárok preukázal, pre uplatnenú námietku premlčania súd by mu premlčaný nárok nemohol priznať.

39. Podľa § 255 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

40. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

41. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP. V tomto prípade súd žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol, preto priznal nárok na náhradu trov konania žalovanému ako procesne úspešnej strane sporu. Strany sporu nenavrhlí a ani súd nezistil v priebehu konania prípadné uplatnenie § 257 CSP vo vzťahu k nároku o trovách konania a ani

existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa, pre ktoré by mal podľa tohto ustanovenia postupovať a náhradu trov konania žalovanému nepriznať.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

V prípade, že si povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.